POSTANOWIENIE SĄDU (siódma izba)

z dnia 23 maja 2011 r.*

W sprawie T-226/10

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, z siedzibą w Warszawie (Polska), reprezentowany przez H. Gruszecką oraz D. Pawłowską, radców prawnych,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Europejskiej, reprezentowanej przez G. Brauna oraz K. Mojzesowicz, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji C (2010) 1234 z dnia 3 marca 2010 r., wydanej na podstawie art. 7 ust. 4 dyrektywy 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 108, s. 33), w której instytucja ta nakazała polskiemu organowi regulacyjnemu w dziedzinie usług telekomunikacyjnych

* Język postępowania: polski.

i pocztowych wycofanie dwóch zgłoszonych projektów środków dotyczących hurtowego rynku wymiany ruchu IP (IP tranzyt) (sprawa PL/2009/1019) oraz hurtowego rynku wymiany ruchu IP (IP peering) z siecią Telekomunikacji Polskiej S.A. (TP) (sprawa PL/2009/1020),

SĄD (siódma izba),

w składzie: A. Dittrich, prezes, I. Wiszniewska-Białecka i M. Prek (sprawozdawca), sędziowie,

sekretarz: E. Coulon,

wydaje następujące

Postanowienie

Stan faktyczny i postępowanie przed Sądem

1 Niniejsza skarga została wniesiona w dniu 14 maja 2010 r. w imieniu strony skarżącej, Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (który to urząd jest zwany dalej „UKE"), przez Hannę Gruszecką oraz Dorotę Pawłowską.

2 Pismem sekretariatu z dnia 16 listopada 2010 r. strona skarżąca została wezwana do wyjaśnienia kwestii, czy radcy prawni, którzy w jej imieniu podpisali skargę, w chwili jej wniesienia byli z nią związani stosunkiem pracy. Strony postępowania zostały również wezwane do zajęcia stanowiska w przedmiocie prawidłowości skargi pod względem formalnym w odniesieniu do art. 19 akapity trzeci i czwarty statutu Trybunału Sprawiedliwości, art. 21 akapit pierwszy tego statutu, art. 43 § 1 akapit pierwszy regulaminu postępowania przed Sądem oraz postanowienia Trybunału z dnia 29 września 2010 r. w sprawach połączonych C-74/10 P i C-75/10 P EREF przeciwko Komisji, niepublikowanego w Zbiorze, w przypadku, gdyby radcy prawni, którzy podpisali skargę w imieniu strony skarżącej, w chwili jej wniesienia byli związani z ową skarżącą stosunkiem pracy.

3 Strona skarżąca i Komisja Europejska przedstawiły swe uwagi w wyznaczonym im na to terminie.

4 Ze względu na to, iż skład izb Sądu został zmieniony, niniejsza sprawa została przydzielona jego siódmej izbie.

Żądania stron

5 Strona skarżąca wnosi do Sądu o:

— stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;

— obciążenie Komisji kosztami postępowania.

6 Komisja wnosi do Sądu o:

— odrzucenie skargi jako częściowo niedopuszczalnej, a w każdym razie oddalenie jej w całości jako bezpodstawnej;

— obciążenie strony skarżącej kosztami postępowania.

W przedmiocie dopuszczalności

7 Zgodnie z brzmieniem art. 113 regulaminu postępowania przed Sądem ten ostatni może w każdym czasie, po wysłuchaniu stron, stwierdzić z urzędu, że skarga jest niedopuszczalna ze względu na bezwzględne przeszkody procesowe. Decyzja ta jest podejmowana zgodnie z art. 114 § 3 i 4 tego rozporządzenia.

8 Artykuł 114 § 3 regulaminu postępowania przed Sądem stanowi, że pozostała część postępowania odbywa się ustnie, chyba że Sąd zadecyduje inaczej. W niniejszej sprawie Sąd uznaje, że po zapoznaniu się z aktami sprawy ma wystarczającą wiedzę, aby orzec w przedmiocie wniosku bez otwierania procedury ustnej.

Argumenty stron

9 W swej odpowiedzi na zadane przez Sąd na piśmie pytania strona skarżąca przede wszystkim stwierdza, że radcy prawni, którzy wnieśli skargę, są niezależni od strony skarżącej mimo tego, iż pozostają z UKE w stosunku pracy. Twierdzenie to opiera ona na tym, po pierwsze, że zgodnie z polskimi przepisami to dyrektor generalny UKE – a nie Prezes UKE – jest upoważniony do dokonywania czynności związanych z nawiązaniem, trwaniem i ustaniem ich stosunku pracy; po drugie, że stanowiska radców prawnych są umieszczone w grupie stanowisk samodzielnych podległych bezpośrednio dyrektorowi generalnemu UKE; po trzecie, że w zastosowaniu przepisów ustawy o radcach prawnych radca prawny wykonujący zawód w ramach stosunku pracy zajmuje samodzielne stanowisko podległe bezpośrednio kierownikowi jednostki organizacyjnej. Strona skarżąca podkreśla również, że fundamentem zawodu radcy prawnego jest jego niezależność. Radca prawny zatrudniony w ramach umowy o pracę nie jest zatem w żaden sposób związany treścią poleceń służbowych.

10 Wobec tego skarżąca twierdzi następnie, że nie ma potrzeby udzielania odpowiedzi na drugie zadane przez Sąd pytanie. Tytułem ewentualnym podnosi ona, że okoliczności faktyczne sporu, w którym wydano ww. w pkt 2 postanowienie w sprawie EREF przeciwko Komisji oraz wyrok Trybunału z dnia 14 września 2010 r. w sprawie C-550/07 P Akzo Nobel Chemicals i Akcros Chemicals przeciwko Komisji i in., Zb.Orz. s. I-8301, różnią się diametralnie od okoliczności faktycznych niniejszego przypadku. W tym względzie należy zauważyć, że w ww. sprawach Trybunał przyjął za podstawę swego rozstrzygnięcia zależność gospodarczą adwokatów czy radców prawnych wobec zatrudniających ich przedsiębiorców, a także fakt wpływania poprzez zajmowane przez nich stanowiska zarówno na komercyjną działalność, jak i strategie handlowe ich pracodawców. W niniejszym przypadku rola radców prawnych sprowadza się zaś tylko i wyłącznie do świadczenia pomocy prawnej poprzez reprezentowanie w sprawach sądowych na podstawie udzielonego przez stronę skarżącą pełnomocnictwa.

11 Zdaniem Komisji fakt, że między stroną skarżącą a radcami prawnymi, którzy wnieśli skargę w jej imieniu, istnieje stosunek pracy, skutkuje tym, iż skargę tę należy odrzucić jako w oczywisty sposób niedopuszczalną.

Ocena Sądu

12 Zgodnie z brzmieniem art. 19 akapity pierwszy, trzeci i czwarty statutu Trybunału Sprawiedliwości, mającego, zgodnie z jego art. 53, zastosowanie do Sądu:

„Państwa członkowskie i instytucje Unii reprezentuje przed Trybunałem Sprawiedliwości pełnomocnik, ustanawiany dla każdej sprawy; pełnomocnika może wspomagać doradca albo adwokat lub radca prawny.

[…]

Inne strony muszą być reprezentowane przez adwokatów lub radców prawnych.

Jedynie adwokat lub radca prawny uprawniony do występowania przed sądem państwa członkowskiego lub innego państwa, które jest stroną Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, może reprezentować lub wspomagać stronę przed Trybunałem".

13 Jak wynika z art. 1 ust. 2 dyrektywy Rady 77/249/EWG z dnia 22 marca 1977 r. mającej na celu ułatwienie skutecznego korzystania przez prawników ze swobody świadczenia usług (Dz.U. L 78, s. 17) zmienionego załącznikiem II Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej,

Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz dostosowań w traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej (Dz.U. 2003, L 236, s. 257), za prawnika świadczącego usługi prawne [„avocat"] uznać należy osobę uprawnioną do prowadzenia w Polsce działalności radcowskiej (radca prawny) lub adwokackiej (adwokat).

14 Zgodnie z art. 21 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości „wniesienie skargi do Trybunału Sprawiedliwości następuje poprzez skierowanie jej w formie pisemnej do sekretarza Trybunału[; s]karga musi zawierać nazwisko i adres zamieszkania skarżącego oraz charakter, w jakim występuje osoba podpisująca […]".

15 Zgodnie z art. 43 § 1 akapit pierwszy regulaminu postępowania przed Sądem „oryginał każdego pisma procesowego podpisuje pełnomocnik albo adwokat lub radca prawny strony".

16 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem z przytoczonych w pkt 12, 14 i 15 powyżej przepisów, a w szczególności z użycia pojęcia „reprezentowane" w art. 19 akapit trzeci statutu Trybunału Sprawiedliwości, wynika, że aby wnieść skargę do Sądu, „strona" w rozumieniu tego artykułu nie może działać sama, lecz musi uciec się do skorzystania z usług osoby trzeciej, uprawnionej do występowania przed sądem państwa członkowskiego lub państwa, które jest stroną Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG) (zob. postanowienie Sądu z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie T-94/07 EREF przeciwko Komisji, niepublikowane w Zbiorze, pkt 14 i przytoczone tam orzecznictwo).

17 Wymóg zwrócenia się do osoby trzeciej odpowiada tej koncepcji roli adwokata czy radcy prawnego, zgodnie z którą postrzegany on jest jako współpracownik wymiaru sprawiedliwości, którego zadanie polega na zapewnianiu, przy zachowaniu całkowitej niezależności i w nadrzędnym interesie wymiaru sprawiedliwości, obsługi prawnej, której potrzebuje klient. Koncepcja ta jest zgodna z tradycjami prawnymi wspólnymi państwom członkowskim i widoczna jest również w porządku prawnym Unii Europejskiej, co wyraźnie wynika z art. 19 statutu Trybunału Sprawiedliwości

(ww. w pkt 16 postanowienie z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie EREF przeciwko Komisji, pkt 15).

18 W niniejszym przypadku należy przede wszystkim przypomnieć, iż powoływanie się przez stronę skarżącą na wynikający z przepisów ustawy o radcach prawnych wymóg niezależności nie może samo w sobie wystarczyć do wykazania tego, że H. Gruszecka oraz D. Pawłowska były uprawnione do reprezentowania jej przed Sądem. Pojęcie tej niezależności zostało bowiem określone nie tylko w sposób pozytywny, w odniesieniu do dyscypliny zawodowej, lecz również w sposób negatywny, czyli poprzez brak stosunku pracy (zob. podobnie ww. w pkt 10 wyrok w sprawie Akzo Nobel Chemicals i Akcros Chemicals przeciwko Komisji i in., pkt 44, 45; ww. w pkt 2 postanowienie z dnia 29 września 2010 r. w sprawie EREF przeciwko Komisji, pkt 53).

19 Następnie należy stwierdzić, że strona skarżąca przyznaje, iż H. Gruszecką oraz D. Pawłowską łączy z UKE stosunek pracy. Wskazuje ona w tym względzie, że dyrektor generalny UKE „decyduje o [ich] zatrudnieniu, warunkach pracy i rozwiązaniu z [nimi] stosunku pracy".

20 Wreszcie strona skarżąca stoi na stanowisku, że zadaniem UKE jest obsługa Prezesa UKE w zakresie wykonywania przez niego powierzonych mu w ustawie zadań.

21 Wobec tego, zakładając nawet, że można wprowadzić wyraźne rozróżnienie między Prezesem UKE a UKE, a także, że strony skarżącej nie łączy formalnie z jej radcami prawnymi stosunek pracy, nie ulega wątpliwości, że wymogi określone w ww. w pkt 16 i 17 orzecznictwie nie zostały w niniejszym przypadku spełnione. Istnienie związku zależności w ramach UKE – choćby wobec jego dyrektora generalnego – podczas

gdy wyłącznym zadaniem tego urzędu jest obsługa strony skarżącej, skutkuje bowiem stopniem niezależności mniejszym niż ten, z jakiego korzysta radca prawny lub adwokat prowadzący działalność w ramach niezależnej od swego klienta kancelarii.

22 Bez wpływu na ten wniosek pozostają dokonane przez stronę skarżącą odesłania do polskiej ustawy o radcach prawnych. Jak bowiem zostało podkreślone w pkt 18 powyżej, sam fakt istnienia dyscypliny zawodowej nie wystarcza do wykazania tego, że spełniony został wymóg niezależności. Ponadto, zgodnie z orzecznictwem, wykładni przepisów regulujących kwestię reprezentacji przed Sądem stron nieuprzywilejowanych należy dokonywać w miarę możliwości w sposób autonomiczny, bez powoływania się na prawo krajowe (ww. w pkt 16 postanowienie z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie EREF przeciwko Komisji, pkt 16).

23 Z powyższego wynika, że stosunek pracy łączący H. Gruszecką i D. Pawłowską z UKE wyklucza reprezentowanie przez nie strony skarżącej przed Sądem.

24 Wobec tego, ze względu na to, że skarga wszczynająca postępowanie w niniejszej sprawie została podpisana przez H. Gruszecką i D. Pawłowską, nie została ona wniesiona zgodnie z art. 19 akapity trzeci i czwarty oraz art. 21 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości, a także art. 43 § 1 akapit pierwszy regulaminu postępowania przed Sądem.

25 Skargę tą należy zatem odrzucić jako niedopuszczalną.

W przedmiocie kosztów

26 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu postępowania przed Sądem kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ strona skarżąca przegrała sprawę, zgodnie z żądaniem Komisji należy ją obciążyć kosztami postępowania.

Z powyższych względów

SĄD (siódma izba)

postanawia, co następuje:

1) **Skarga zostaje odrzucona jako niedopuszczalna.**

2) **Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej zostaje obciążony kosztami postępowania.**

Sporządzono w Luksemburgu w dniu 23 maja 2011 r.

Sekretarz
E. Coulon

Prezes
A. Dittrich